Uitspraak Geschillencommissie Kifid nr. 2026-0343

(mr. dr. S.O.H. Bakkerus, voorzitter, mr. P.G. Salvadori, mr. J.L.M. Luiten, leden en mr. D. Ernst, secretaris)

Datum uitspraak	10 april 2026
Klacht van	De consument, wonende te [woonplaats] , verder te noemen de consument
Tegen	ABN AMRO Schadeverzekering N.V., gevestigd te Amsterdam, verder te noemen de verzekeraar, waarbij de uitvoering van de rechtsbijstand is overgedragen aan ARAG SE, gevestigd te Leusden, verder te noemen de uitvoerder
Aard uitspraak	Bindend advies
Uitkomst	Vordering afgewezen
Bijlage	Relevante bepalingen uit wetgeving

Samenvatting

Rechtsbijstandverzekering. De consument klaagt over de kwaliteit van de rechtsbijstand die de uitvoerder in het conflict met haar mede-erfgenaam heeft verleend. Zij vordert dat de uitvoerder haar alle kosten vergoedt die zij voor rechtsbijstand in dit conflict heeft gemaakt en haar toekomstige kosten die het kostenmaximum overstijgen. De commissie is van oordeel dat de consument niet aangetoond heeft dat de uitvoerder tekort is geschoten in de behandeling van de zaak. De klacht van de consument is ongegrond en de vordering wordt afgewezen.

1. Procedure

1.1 De behandelend commissie, verder te noemen de commissie, beslist op basis van het reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) de aanvullende stukken van de consument; 3) het verweerschrift van de uitvoerder; 4) de repliek van de consument en 5) de dupliek van de uitvoerder.

1.2 Partijen zijn opgeroepen voor een hoorzitting op 16 januari 2026. Op de hoorzitting was de consument aanwezig, samen met haar partner. Namens de uitvoerder waren aanwezig: mr. G.L. Breunesse, advocaat en mr. [naam 1] senior medewerker erfrecht.

1.3 Voor de hoorzitting heeft een wijziging plaatsgevonden in de samenstelling van de commissie. Mr. dr. H. Wammes is vervangen door mr. J.L.M. Luiten.

1.4 Partijen hebben gekozen voor een bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

2.1 De consument is in het testament benoemd tot executeur van de nalatenschap van haar vader. De consument, haar zus en haar broer zijn de erfgenamen. De consument heeft een conflict met haar zus gekregen over (onder andere) de woning die onderdeel van de nalatenschap is. De consument wil de woning verkopen, maar voor het te gelde maken heeft de consument toestemming van de andere erfgenamen nodig. De zus heeft de consument hiervoor geen toestemming gegeven. De zus wil dat de woning aan haar wordt toebedeeld tegen de marktwaarde. Partijen kunnen het ook niet eens worden over welke makelaar zorg draagt voor de vaststelling van de verkoopprijs van de woning.

2.2 De consument heeft de uitvoerder op 15 november 2020 om rechtshulp onder de verzekering gevraagd. De uitvoerder heeft vervolgens rechtsbijstand verleend. Er is een minnelijk traject en in maart 2021 een mediation gevolgd, maar de mediation is echter on hold gezet omdat partijen er niet uitkwamen.

2.3 In mei 2023 heeft de uitvoerder namens de consument een verzoekschrift bij de kantonrechter ingediend. Daarin vraagt de consument een verklaring voor recht dat zij de goederen van de nalatenschap te gelde kan maken zonder toestemming van de andere erfgenamen. Mocht dit verzoek niet worden toegewezen, wil zij ontslag als executeur, zodat de erfgenamen samen verantwoordelijk worden voor de executie. Bij beschikking van 23 oktober 2023 heeft de kantonrechter de consument als executeur ontslagen en een notaris als executeur benoemd. De kantonrechter heeft hierbij aanwijzingen gegeven over hoe tot de verkoop van de woning kan worden gekomen.

2.4 De consument kon zich niet verenigen met de beschikking van de kantonrechter. Zij heeft een externe advocaat ingeschakeld. De externe advocaat heeft namens de consument hoger beroep aangetekend tegen de beschikking van de kantonrechter. De uitvoerder heeft de zaak vervolgens uitbesteed aan de externe advocaat en de kosten vergoed die de consument al aan de externe advocaat had betaald.

2.5 De consument heeft met bijstand van de advocaat verschillende procedures gevoerd. De consument is in hoger beroep gegaan tegen de beschikking van de kantonrechter. Ook is zij met de broer een verdelingsprocedure gestart bij de rechtbank, waarin zij heeft gevorderd dat zij en de broer met uitsluiting van de zus de verdeling van de nalatenschap mogen bewerkstelligen en de woning mogen verkopen. Verder hebben de consument en de broer een kortgedingprocedure tegen de zus gevoerd over de ontruiming van een ruimte bij de woning. Tot slot hebben de consument en de broer een klacht bij de Kamer voor het Notariaat ingediend over de notaris die tot executeur was benoemd.

2.6 Op 9 oktober 2024 heeft de rechtbank in de verdelingsprocedure eindvonnis gewezen. De rechtbank heeft het volgende vastgesteld:

> *"[de consument] en [de broer] zijn het echter niet eens met de wijze van verdeling die de notaris heeft voorgesteld, namelijk dat [de zus] de mogelijkheid krijgt om een hoger bod te kunnen doen op de eerder gedane biedingen op de woning. Zij vrezen dat deze biedingswijze de prijs van de woning zal drukken, maar tegelijkertijd geven [de consument] en [de broer] ook aan dat zij (om persoonlijke redenen) niet willen dat [de zus] de woning toescheiden krijgt."*

De rechtbank heeft als volgt geoordeeld:

> *"De woning is nog niet getaxeerd, er zijn behalve die van [de zus] ook geen biedingen op de woning gedaan en er is geen sprake van een situatie waarin [de zus] weigert haar medewerking te verlenen. Bij deze stand van zaken, in combinatie met het feit dat de hoger beroepsprocedure tegen de beschikking nog loopt, acht de rechtbank de door de [de consument en de broer] gevorderde (machtiging tot) verkoop van de woning met uitsluiting van [de zus] prematuur."*

2.7 De consument was het niet eens met het eindvonnis van de rechtbank in de verdelings-procedure en zij wilde hiertegen in hoger beroep. De uitvoerder heeft laten weten dat dit niet onder de dekking van de verzekering mogelijk is, omdat het kostenmaximum voor het conflict is bereikt.

2.8 Op 17 december 2024 heeft het gerechtshof in het hoger beroep tegen de beschikking van de kantonrechter geoordeeld. Het gerechtshof heeft in haar beschikking een overeenkomst opgenomen die partijen tijdens de mondelinge behandeling op 14 november 2024 hebben gesloten. In deze overeenkomst is bepaald dat partijen de makelaar tegen marktconforme conditie opdracht zullen geven tot verkoop van de woning. De verkoop zal plaatsvinden via een inschrijvingsprocedure, wat betekent dat de consument, de broer en de zus geen recht tot overbieding hebben. Partijen zullen het hoogste bod accepteren, ook als dat bod van de zus is.

2.9 De kosten voor rechtsbijstand van de consument zijn hoger dan het kostenmaximum van de verzekering. De consument heeft de uitvoerder in haar klacht van 12 december 2024 verzocht ook de kosten boven het kostenmaximum te vergoeden. De uitvoerder heeft dit verzoek van de consument afgewezen. De consument heeft vervolgens een klacht bij Kifid ingediend.

De klacht en de vordering

2.10 De consument vordert dat de uitvoerder de kosten van rechtsbijstand vergoedt die de consument in dit conflict al heeft gemaakt en de kosten voor rechtsbijstand die zij in dit conflict nog zal maken en die het kostenmaximum overstijgen zal vergoeden.

2.11 De consument heeft inmiddels € 34.191,- aan kosten voor rechtsbijstand in dit conflict gemaakt die het kostenmaximum overstijgen. De consument vindt dat de uitvoerder fouten heeft gemaakt en dat hij die kosten daarom moet vergoeden.

2.12 De uitvoerder heeft in de verzoekschriftprocedure bij de kantonrechter verzocht dat de consument voor de verkoop van de woning niet langer de toestemming van de erfgenamen nodig heeft. Dat verzoek heeft de kantonrechter niet behandeld omdat hij daartoe niet bevoegd was. De verkoop van de woning is namelijk geen beheershandeling ten aanzien van de nalatenschap maar een verdeling van de woning. De verzoekschriftprocedure had wel tot gevolg dat de consument als executeur is ontslagen en een notaris als executeur is benoemd. Hierdoor is volgens de consument een chaotische situatie ontstaan. De externe advocaat heeft veel procedures moeten voeren om de fout van de uitvoerder te repareren. Zo is de externe advocaat een verdelingsprocedure gestart, maar die was niet succesvol. De rechtbank heeft namelijk geoordeeld dat de vordering van de consument prematuur was, omdat het beroep in de verzoekschriftprocedure nog liep.

2.13 De consument voert aan dat zij volledig aan haar verplichting als executeur heeft voldaan. Het verder te gelde maken van goederen ter voldoening van de hypotheekschuld is praktisch onmogelijk door de inhoud van het testament. Hierdoor is de nalatenschap volgens haar klaar voor verdeling, omdat zij alle mogelijke beheershandelingen heeft verricht.

2.14 Het minnelijke traject heeft erg lang geduurd. De aanpak van de uitvoerder was te veel gericht op overleg met de tegenpartij. Tussen oktober 2022 en mei 2023 heeft de zaak hierdoor juridisch stilgelegen. De uitvoerder heeft verzuimd de verdelingsprocedure al in een eerder stadium op te starten.

Het verweer

2.15 De uitvoerder voert verweer tegen de stellingen van de consument. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

Inleiding

3.1 Aan de commissie ligt de vraag voor of de uitvoerder tekort is geschoten in de uitvoering van de rechtsbijstand door de verzoekschriftprocedure in plaats van een verdelings-procedure te starten. Zij moet daartoe beoordelen of de uitvoerder heeft gehandeld als een redelijk bekwaam en redelijk handelend rechtsbijstandverlener. Als dat niet het geval is dan moet de commissie beoordelen of de uitvoerder de door de consument gestelde schade moet vergoeden.

3.2 Het is aan de consument om te stellen en bij gemotiveerde betwisting door de verzekeraar te bewijzen dat de verzekeraar toerekenbaar tekort is geschoten in de uitvoering van zijn verplichting tot het verlenen van rechtsbijstand en dat de consument daardoor schade heeft geleden.

De uitvoerder is niet tekortgeschoten in de uitvoering van de rechtsbijstand

3.3 Het standpunt van de consument dat de uitvoerder een fout heeft gemaakt door een verzoekschriftprocedure te starten slaagt niet. De rechtbank heeft in haar vonnis in de verdelingsprocedure van 9 oktober 2024 geoordeeld dat een verdelingsprocedure nog prematuur is. Anders dan de consument stelt is de executie van de nalatenschap nog niet beëindigd, omdat de woning nog niet verkocht is en de hypotheekschuld nog niet is afgelost. Daarmee is het nalatenschap nog niet toe aan verdeling. De commissie volgt de uitvoerder in haar verweer dat op grond van artikel 4:147 lid 3 BW in een dergelijk geval een vervangende machtiging kan worden verzocht in een verzoekschriftprocedure bij de kantonrechter. De stelling van de consument dat de verkeerde procedure is gevolgd door de uitvoerder volgt de commissie daarom niet. De commissie merkt daarbij wel op dat de uitvoerder in de verzoekschriftprocedure een verklaring voor recht verzoekt in de zin van artikel 3:302 BW. Een dergelijk verzoek kan niet worden toegewezen door de kantonrechter. Hoewel de uitvoerder daardoor niet als een redelijk bekwaam en redelijk handelend rechtshulpverlener heeft opgetreden, heeft dit voor de consument geen (nadelige) gevolgen gehad. De kantonrechter heeft namelijk niet geoordeeld over die vordering.

3.4 Aangezien de uitvoerder niet is tekortgeschoten in de uitvoering van de rechtsbijstand, is de uitvoerder ook niet tot enige schadevergoeding gehouden.

Het minnelijke traject

3.5 De consument stelt dat onnodig veel vertraging is opgelopen in het minnelijke traject. De commissie merkt op dat uit het schriftelijke dossier niet blijkt wat (met name) in de periode tussen oktober 2022 en mei 2023 is gebeurd in het dossier. Bovendien is gesteld noch gebleken dat en hoe deze vertraging de consument financieel heeft geschaad. Nu de commissie niet kan vaststellen dat door toedoen van (uitsluitend) de uitvoerder onnodig veel vertraging is opgelopen, kan ook dit verwijt van de consument niet slagen.

Slotsom

3.6 Gelet op het voorgaande is de uitvoerder niet verplicht de kosten van de consument voor rechtsbijstand boven het kostenmaximum te vergoeden, omdat niet is komen vast te staan dat de uitvoerder tekort is geschoten in de uitvoering van de rechtsbijstand. De klacht van de consument is ongegrond.

4. De beslissing

De commissie wijst de vordering af.

Deze uitspraak is bindend. Of u tegen deze uitspraak beroep kunt instellen, kunt u nalezen in regel 7 van het Reglement Commissie van Beroep Kifid – vanaf 1 april 2024, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen/ . In regel 18.1 van dat reglement is bepaald dat beroep kan worden ingesteld tot 6 weken na de dag van deze uitspraak. Meer informatie over het instellen van beroep kunt u vinden op de website www.kifid.nl/ik-heb-een-klacht/hoe-werkt-het/in-beroep-gaan-bij-kifid/.

Binnen 2 weken na verzending van de uitspraak kunt u schriftelijk verzoeken een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen 2 weken na verzending van de uitspraak schriftelijk verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de Geschillencommissie Kifid niet op al uw argumenten is ingegaan. Meer informatie hierover staat onder vraag 58 en 59 van het Reglement Geschillencommissie Kifid – vanaf 1 april 2024 te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen/ .

Contactgegevens Klachteninstituut financiële dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999
Website: www.kifid.nl

Bijlage - Relevante bepalingen uit wetgeving

Artikel 302 van boek 3 van het Burgerlijk Wetboek

"Op vordering van een bij een rechtsverhouding onmiddellijk betrokken persoon spreekt de rechter omtrent die rechtsverhouding een verklaring van recht uit."

Artikel 147 lid 2 en 3 van boek 4 van het Burgerlijk Wetboek

"Tenzij de erflater anders heeft beschikt, treedt de executeur omtrent de keuze van de te gelde te maken goederen en de wijze van tegeldemaking zoveel mogelijk in overleg met de erfgenamen en stelt hij, zo bij een erfgenaam bezwaar bestaat tegen een voorgenomen tegeldemaking, die erfgenaam in de gelegenheid de beslissing van de kantonrechter in te roepen."

"De erflater kan bepalen dat de executeur voor de tegeldemaking van een goed de toestemming van de erfgenamen behoeft. Deze toestemming kan echter vervangen worden door een machtiging van de kantonrechter."